

อิทธิพลของปัจจัยคัดสรรต่อคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอด

ศิริภรณ์ เหมะฐลิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

อิทธิพลของปัจจัยคัดสรรต่อคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอด

THE EFFECTS OF SELECTED FACTORS ON QUALITY OF LIFE AMONG POSTPARTUM MOTHERS

ศิริภรณ์ เหมะฐลิน 5636609 RAMY/M

พย.ม. (การผดุงครรภ์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: จรัสศรี ชีระกุลชัย, Ph.D., ศรีสมร ภูมนสกุล, D.N.S.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอด และปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอด โดยใช้กรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพของเฟอร์รานส์ และคณะ (Ferrans et al., 2005) เป็นแนวทางในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาหลังคลอด 6 สัปดาห์ ที่มารับบริการตรวจหลังคลอดที่โรงพยาบาลรามาชิดิ ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 110 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการรบกวนการนอนหลับ แบบประเมินความวิตกกังวลขณะเผชิญ แบบวัดความสำเร็จในการดำรงบทบาทมารดา แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม และเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า มารดาหลังคลอดมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ร้อยละ 54.50 และระดับปานกลาง ร้อยละ 45.50 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอดคือ การสนับสนุนทางสังคม ความวิตกกังวล และการแสดงบทบาทการเป็นมารดา โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอดได้ร้อยละ 72.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรประเมินการสนับสนุนทางสังคม ความวิตกกังวล และการแสดงบทบาทการเป็นมารดา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของมารดาหลังคลอดให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต / การสนับสนุนทางสังคม/ ความวิตกกังวล/ การแสดงบทบาทการเป็นมารดา/ มารดาหลังคลอด

THE EFFECTS OF SELECTED FACTORS ON QUALITY OF LIFE AMONG
POSTPARTUM MOTHERS

SIRIPORN HEMADHULIN 5636609 RAMY/M

M.N.S. (MIDWIFERY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: JARATSRI THEERAKULCHAI, Ph.D.,
SRISAMORN PHUMONSAKUL, D.N.S.

ABSTRACT

The purpose of this descriptive research was to study the effects of selected factors on the quality of life among postpartum mothers. The objectives were to determine the level of quality of life and predictors of quality of life in postpartum mothers. The conceptual framework guiding the study was derived from the Model of Health-Related Quality of Life (Ferrans et al., 2005). The purposive sample consisted of 110 postpartum mothers who had postpartum check-up at Ramathibodi Hospital from March to July, 2015. The instruments used in this study were the Demographic Data Form, the General Sleep Disturbance Scale, the State Trait Anxiety Inventory Form X-I, the Maternal Role Attainment Scale Form B, the Postpartum Support Questionnaire and the WHOQOL-BREF-THAI. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's product moment correlation, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that 54.50 % of the postpartum mothers had high level of quality of life and 45.50 % had moderate level of quality of life. In addition, social support, anxiety and maternal role performance were found to be the predictors which could significantly explain 72.80 % of the variance of quality of life among postpartum mothers ($p < .05$).

These findings suggested that nurses should assess the social support, anxiety and the maternal role performance to improve quality of life of postpartum mothers.

KEY WORDS: QUALITY OF LIFE/ SOCIAL SUPPORT/ ANXIETY/ MATERNAL
ROLE PERFORMANCE/ POSTPARTUM MOTHERS